

Lahokapo

Kaskikeiju

Osa hyönteislajeista asuttaa sopivaa lahoppuuta vain vähän aikaa. Jos uutta, sopivaa lahoppuuta ei ole lähellä, **lahoppuujatkumo** ei toimi ja lajit ovat kiipelissä.

Luonnontilaisissa pohjoisen havumetsävyöhykkeen metsissä voi olla lahoppuuta jopa

90 m³/ha.¹

Keskimäärin kuollutta puustoa on Etelä-Suomen talousmetsissä vain 3,5 m³/ha, Pohjois-Suomessa 5,2 m³/ha.²

Beetles LIFE

-hankkeen lajit tarvitsevat jokainen hieman lahoamisen eri vaiheissa olevia puita.

Kaskikeiju tarvitsee pitkälle lahoonnutta mäntyä, kuusta tai koivua, kun taas lahokapo etsii pystyynkuollutta, yli 15 senttimetriä paksua mäntyä, jossa pitää olla lahottajasientä.

Kuollut puu on täynnä elämää

Lahoppu on luonnon monimuotoisuuden keidas: se on tuhansien lajien elinympäristö. Beetles LIFE -hankkeen kohdehyönteiset viihtyvät lahoppuissa.

Metsät ovat tärkein uhanalaisten lajien elinympäristö Suomessa.

Metsissämme elää lähes kolmannes kaikista maamme uhanalaisista lajeista³.

Lahoppuissa elää jopa 5000 lajia¹, mikä on noin neljännes kaikista metsälajeista. Lahoppuissa viihtyvät esimerkiksi monet kolopesijät, kuten linnut, lepakot ja liito-orava.

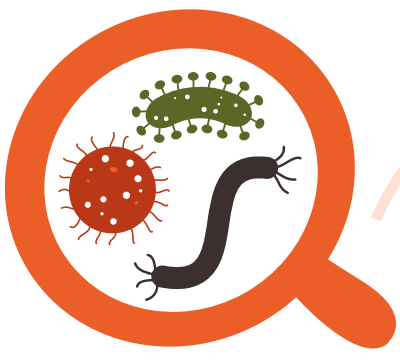
Lahoppuun puuttuminen vähentää metsälajistoa. Ensisijaisena syynä se on 181 lajin uhanalaistumiselle (25 % uhanalaisista metsälajeista). Lisäksi 154 lajia on luokiteltu silmällä pidettäväksi samasta syystä (27 % silmällä pidettävistä metsälajeista)³.

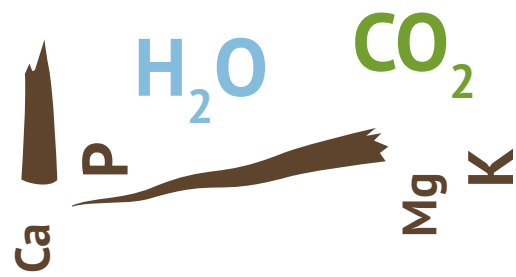
¹ Siitonen, J. 2001. Forest Management, Coarse Woody Debris and Saproxylic Organisms: Fennoscandian Boreal Forests as an Example. Ecological Bulletins, 49, 11–41.

² Siitonen, J. 2001. Forest management, coarse woody debris and saproxylic organisms: Fennoscandian boreal forests as an example. Ecological Bulletins 49:11-41 ja Luke 2019. Metsävarat maakunnittain. https://stat.luke.fi/mets%C3%A4varat-maakunnittain_fi-2

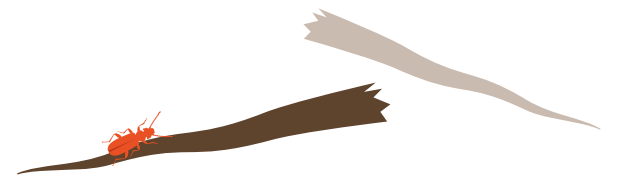
³ Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kun puu kuolee, se alkaa lahota. Puu lahoaa, kun erilaiset bakteerit ja sienet hajottavat kuollutta puuainesta.

Kun puu lahoaa, se muuttuu hiilidioksidiksi, vedeksi ja mineraaleiksi eli juuri niiksi aineiksi, joita se satoi itseensä kasvaessaan.

Puiden lahoaminen suomalaisissa metsissä kestää yli

100

ja männyllä jopa yli

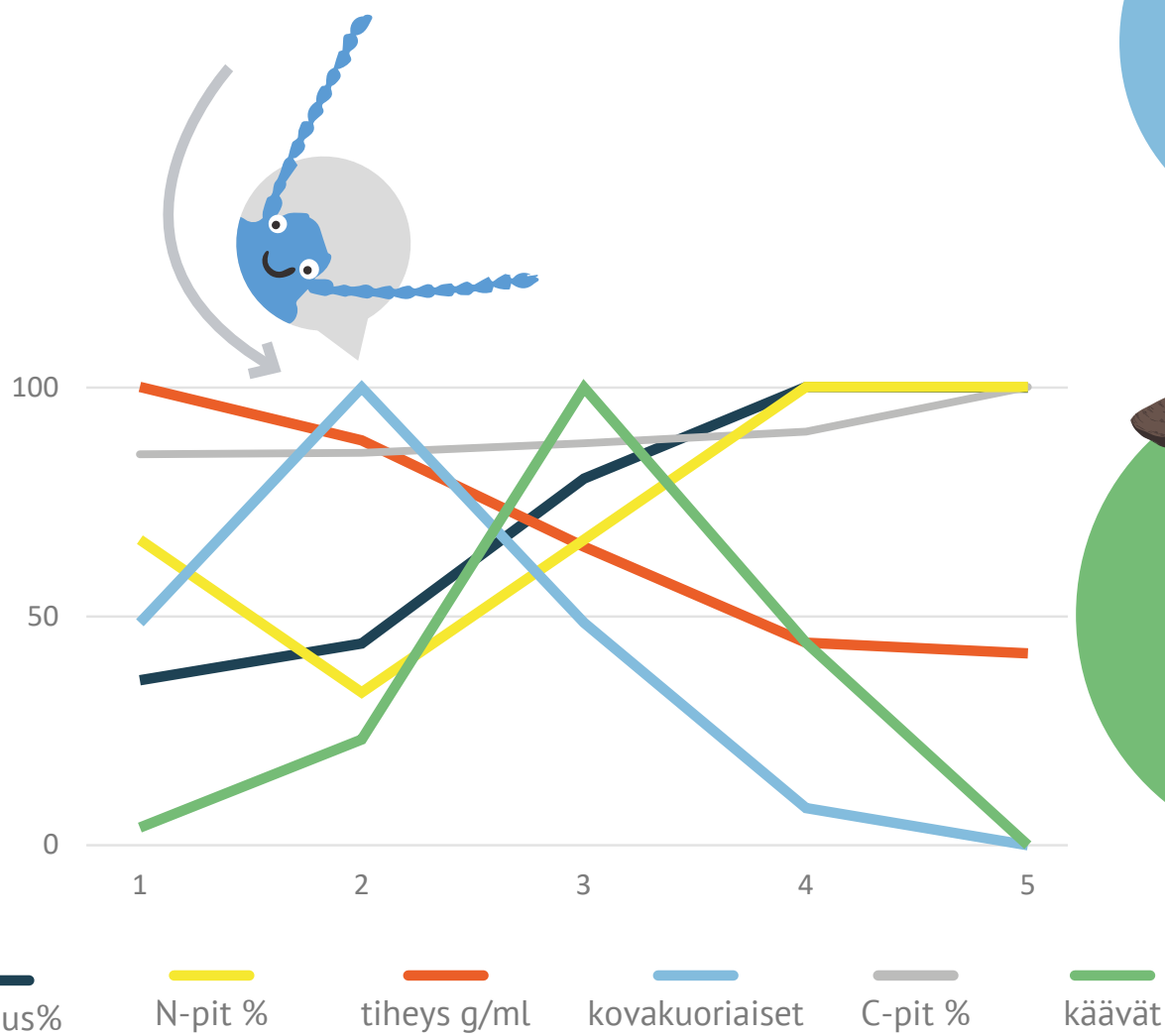
200

vuotta.

Tämän ajan lahoppuusto toimii merkittävänä, pitkäaikaisena hiilen varastona ja monimuotoisen lajiston elinympäristönä.

Miten puu lahoaa ajan saatossa?

Pystyakseli kertoo, onko mitattavaa asiaa paljon (100) vai vähän (0). Vaaka-akselilla on puun lahoaste, joka kertoo, onko puun runko kova (1) vai täysin laho (5).

Typipitoisuus laskee ensin jyrkästi, mutta nousee sitten lahottajasienten yleistymisen jälkeen.

Hiilipitoisuus vaihtelee melko vähän, mutta se nousee loivasti puun lahotessa.

Tiheydelle käy päinvastoin: se laskee, kun puu lahoaa.

Vesipitoisuus nousee tasaisesti lahoamisen edistyessä.

Uhanalaisia kovakuoriaisia löytyy eniten melko tuoreista lahoppuista.

Uhanalaiset kääväkät puolestaan suosivat selvästi pidemmälle lahonnutta puuainesta.